

RIKSMEKLERENS FORSLAG

i sak 2013-004 mellom

LO
på den ene side

Og

NHO
på den annen side

vedrørende Mellomoppgjøret 2013

I

LO og NHO er enige om at norsk økonomi og lønnsdannelse står overfor en rekke utfordringer. Norge er en liten, åpen økonomi. Vår velstand og velferd avhenger blant annet av vår handel med utlandet og at våre bedrifter kan hevde seg i den internasjonale konkurransen. For tiden gir olje- og gassvirksomheten store valutainntekter til Norge. Etter hvert vil disse inntektene avta, og vi vil ha behov for inntekter fra andre eksportnæringer. Dette stiller krav om tilstrekkelig lønnsomhet i konkurranseutsatte virksomheter.

På bakgrunn av dette har regjeringen nedsatt Holden III-utvalget for å se nærmere på lønnsdannelsen. Partene er enig i at mandatet til Holden-utvalget uttrykker disse utfordringene på en god måte:

"Utvalget som nå settes ned, skal ha som utgangspunkt at frontfagsmodellen skal videreføres. Utvalget skal vurdere erfaringene med lønnsdannelsen gjennom de 12 årene som er gått siden handlingsregelen og inflasjonsmålet for pengepolitikken ble innført. Utvalget skal også drøfte makroøkonomiske utviklingstrekk som kan skape utfordringer for norsk økonomi og lønnsdannelsen framover, herunder:

- *Lønnsveksten har over flere år vært langt høyere i Norge enn hos våre handelspartnere. Det har vært mulig blant annet på grunn av at bytteforholdet mot utlandet har blitt bedre. Et høyt kostnadsnivå gjør norske bedrifter sårbare for et fall i bytteforholdet, svakere produktivitetsutvikling enn hos konkurrentene og en sterkere kronkurs.*
- *Petroleumsnæringens virkning på norsk økonomi har vært voksende. Dette er en sektor med høy lønnsevne. Næringen har bidratt til å øke lønningene også ellers i økonomien, blant annet ved at frontfaget omfatter leverandører til petroleumsvirksomheten."*

Mandatet peker også på at grunnlaget for reallønnsutviklingen er produktivitetsutviklingen.

Partene er enige om betydningen av at alle grupper respekterer de rammer som det er enighet om i den koordinerte lønnsdannelsen. Dersom grupper vedvarende får høyere lønnsvekst enn andre, kan dette undergrave mulighetene for koordinering. Blant annet kan lønnsutviklingen for grupper med markedsmakt påvirke den generelle lønnsutviklingen på en uheldig måte. Partene forutsetter at den samlede lønnsveksten som avtales sentralt og lokalt skal være

normgivende både for ledere og andre grupper arbeidstakere i bedriften og arbeidsmarkedet ellers.

II LØNN

- 1) Det gis et generelt tillegg på kr. 0,75 per time til alle.
- 2) I tillegg til lønnstillegget under pkt.1) ovenfor, gis det kr. 1,40 per time til alle arbeidstakere omfattet av følgende overenskomster:

Avtale Navn

70	Butikkoverenskomsten – HK
190	Rammeavtale – losse – lastearb. – fastlønn
179	Sør- og Nord-Norgeavtalen
501	Bussbransjeavtale
441	Serigrafioverenskomsten
487	AMB-overenskomsten
131	Egg- og fjærfekjøttindustrien
173	Havnetariffen
14	Vekteroverenskomsten
512	Mat- og drikkevareindustrien
481	Pleie- og omsorgsoverenskomsten
390	Service- og vedlikeholdsov. (3 avt.)
55	Bokbinderier
370	Naturbruk
415	Fritids- og aktivitetsavtale
296	Teko-overenskomsten
329	Glass og keramisk industri
301	Parkeringselskaper
196	Jordan
105	Vaskerier og renserier
10	Renholdsbedrifter
308	Bensinstasjoner – HK
79	Hot. Og rest. –Riksavtalen
293	Landforpleiningsavtalen
11	Renhold i egen regi
521	Dyrepleiere og klinikkassistenter
525	Gartneri og hagebruk

III INNREGNING - GJENNOMFØRING

1. Innregning av tillegg

Minstelønnssatser, normallønnssatser og personlige lønninger i aktuelle overenskomster førhøyes med de i punkt II nevnte tillegg, med mindre annet er avtalt mellom partene.

Akkordtariffer, faste akkorder og prislister, produksjonspremieordninger, bonusordninger og andre lønnsordninger med varierende fortjeneste stiger overensstemmende med de i punkt II nevnte tillegg.

Inntil enighet om regulering av akkorder mv. er oppnådd, betales tilleggene per arbeidet time. Det skal også være adgang for partene til å avtale at tilleggene skal holdes utenfor akkorder mv. og betales per arbeidet time.

2. Gjennomføring av tillegg

Alle tillegg gjøres gjeldende med virkning fra 1. april 2013. Lønnsforhøyelsen gjøres ikke gjeldende for arbeidstakere som har sluttet i bedriften før vedtakelsen. Det foretas ikke omregning og etterbetaling av overtidstillegg, skifttillegg mv for arbeid utført før vedtakelsen.

IV LOKALE FORHANDLINGER

Lokale forhandlinger skal føres på basis av de enkelte overenskomster og slik at tillegg skal gis på grunnlag av den enkelte bedrifts økonomiske virkelighet, dvs. bedriftens økonomi, produktivitet, framtidsutsikter og konkurranseevne.

Lokale forhandlinger skal føres mellom de stedlige parter og skal være reelle, uavhengig av hvilke begreper overenskomstene inneholder mht. forhandlinger, drøftinger, vurderinger eller lignende.

V TARIFFPOLITISKE FORUTSETNINGER

Partene forutsetter at den samlede lønnsveksten som avtales sentralt og lokalt skal være normgivende både for ledere og andre grupper av arbeidstakere i bedriftene, og for hele arbeidsmarkedet for øvrig.